

REDACTIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nerăscrise nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Wax, Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
spold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
peșteră pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invoi-
ală. — RECLAME pe pagina
1-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
— Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
— Pe un an 5 fr., pe șase
luni 3 fr., pe trei luni 1 fr.
Se primumeră la toate edi-
țiile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 30. etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dănuș acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un exem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 10

Brașov, Duminecă 13 (26) Ianuarie

1908.

Vremuri schimbate.

Ceea ce se petrece acum în par-
lamentul ungar, mișcarea pornită de
la guvern pentru revizuirea regula-
mentului camerei și rezultatele ei, in-
tre cari cel mai nou este compromi-
sul cu disidenții, ne fac impresiunea,
că a trecut o ocazie din cele mai fa-
vorable nefolosită și neexploată de
naționaliștii din dietă, pentru ca să
silească pe acest guvern să înceteze
de-a umbla cu doi bani în trei pungi
și să se vadă constrâns de a face
concesiuni însemnate, cari ar fi gră-
bit c'un pas soluțiunea chestiunii na-
ționalităților.

Disidenții maghiari, cari sunt mai
puțin la număr decât deputații na-
ționaliști, dacă aceștia ar fi procedat
cu toții solidar, abia au amenințat
serios cu obstrucția în contra proiecte-
lor de lege a recruților și au și do-
bândit un compromis cu guvernul,
care le-a făcut mari concesiuni.

Mai întâi de toate s'a suspendat
chestiunea revizuirii regulamentului
și s'a hotărât să se chiește o nouă
conferință a tuturor partidelor pentru
desbaterea ei. Apoi s'a stabilit ca con-
dițiuni pentru a înceta cu obstrucția
asupra chestiunilor militare ca imediat
să fie puse la ordinea zilei în cameră
proiectele privitoare la regularea de
posesiune în Transilvania, la schimba-
rea organizației judecătorești și la
cassarea dărei impozitului pe câștig
clasa a doua. S'a stabilit apoi ca afară
de aceste proiecte să nu se desbată
alte până la încheierea sesiunii
delegațiunii, să se convoce apoi din
nou conferința tuturor partidelor asu-
pra planului de revizuire a regula-
mentului. În fine deputații opozițio-
nali își rezervă mâna liberă față cu
revizuirea regulamentului.

Intr'aceea s'a primit cunoscuta
propunere a deputatului orașului Szol-
nok, Emil Nagy. Acesta a făcut isto-
ricul nizuințelor pentru asigurarea su-

premației maghiare, arătând c'a sosit
momentul, ca după ce regulamentul
camerei și-a împlinit chemarea sa de-a
aduce la putere guvernul național
Wekerle — Kossuth — Apponyi — An-
drassy, este acuma neapărat de lipsă
pentru apărarea acelei supremații a se
face revizuirea acestui regulament, ca
nu cumva să se întoarcă foaia în
impresurările nouă și să se poată folosi
de el și națiunile nemaghiare în fa-
vorul lor și al aspirațiilor lor.

Propunerea lui Emil Nagy a fost
primită în contra voturilor naționa-
liștilor și a disidenților maghiari. Fi-
rește că de aici, după declarațiile fă-
cute în ședința premergătoare, nu re-
sultă că disidenții s'ar fi aliat cu
naționalitățile, ci au votat cum au
afiat de bine și s'au întâlnit numai
cu naționalitățile la vot. Au rămas
însă în mare minoritate cei ce au
votat contra. Și președintele Iusth a
avut satisfacția, ca odinioară la 1904
Perzel, de a enunța că propunerea
de revizuire s'a primit c'o majoritate
covârșitoare, fără ca să se fi falfăit
vre-o batistă.

S'au schimbat vremurile. Atunci
a trebuit să cadă revizuirea și să fie
răsturnat Perzel cu guvernul. Tisza
cu tot, ca să vie la putere kossuthiștii
cu guvernul lor zis național. Și acum
ca să fie sdobite națiunile nema-
giare, dar mai cu samă ca să poată
rămânea la putere guvernul național,
și aderenții lui la osul de ros, trebuie
să se facă revizuirea odinioară, atât de
mult combătută. Și se va face.

De vor avea folos supremației
de azi și cât folos vor avea din acea-
sta revizuire, va decide viitorul cel mai
apropiat. Ei se înșală însă amar dacă
cred că printr'asta au pus drugul la
poarta, pe care voesc să intre nați-
unile nemaghiare în imperiul libertății
și al dreptății.

Nimic nu mai poate astăzi să o-
prească în loc mersul dezvoltării a-
cestor popoare mult încercate și ne-

dreptățite. Il va mai putea stânjeni
pe un timp oarecare, dar victoria fi-
nala a cauzelor va fi neînlăturabilă.

Din clubul naționalist. — Ziarele ma-
giare publică următorul comunicat, ce se
zice că l'a lansat clubul deputaților națio-
naliști: Clubul naționalist dietal azi (Joi) n'a
ținut ședință formală. Cei mai mulți mem-
brii ai partidului au plecat acasă, pentru
a se putea întoarce și a putea petrece în
Budapesta în tot decursul pertractării re-
gulamentului camerei. Declarația contelui
Andrassy despre eventuala dizolvare a die-
tei, publicată în aproape toate toile ma-
giare, n'a spăriat și nici n'a surprins pe
deputații naționaliști. Semioficiosul minist-
rului de interne a publicat cu câteva
zile înainte această probabilitate, cu care
partidul naționalist a fost deja în elar.
Tendința cunoscută prea bine a guvernul-
ui e: de a strânge în margini tot mai in-
guste terenul de validitate al naționalită-
ților și în deosebi asupra partidului na-
ționalist dietal. Din acest scop s'a născut
trebuința revizuirii regulamentului și se
pregătește, avându-l în vedere, la minist-
terul de interne proiectul despre sufragiul
universal. Dacă în general se poate dizolva
camera înainte de sancționarea legii refe-
ritoare la sufragiul universal, ceea-ce în
sânul partidului naționalist se ține de-o
imposibilitate politică, — atunci nu încap
îndoială, că și de acest mijloc se va folo-
si. Aceasta însă tocmai partidului națio-
nalist nu-i va strica. Deputații naționaliști
trimisi acasă în mijlocul luptei, se vor re-
întoarce în tot cazul întăriți în număr și
hotărâre.

O propunere, care nu este de loc originală. *)

Influența, pe care o exercită presa
asupra ideilor și preocupărilor contim-
porane, — nu se poate nega de nimeni.
Ziarul favorit, pe care îl cetim zilnic, ne
impune pe neștiute, un anumit fel de a

*) Dăm loc articolului de mai sus, care ven-
tilează o temă pe cât de interesantă pe atât de
actuală. Nu mai încap îndoială, că suntem cu
plăcere gata a deschide coloanele ziarului nostru,
discuției asupra întrebării, ce o pune autorul, și
ne va părea bine să vedem participând la ea cât
mai mulți amici ai progresului poporului nostru.
— Red.

vedea și de a judeca lucrurile. De câteori
nu ni se întâmplă să ne mirăm, cum ziarul
»nostru« nimerește cuiul în cap, cum
zice tocmai ce-am fi zis și noi, cum spune
lămurit aceea ce într'o formă mai puțin
deslușită am simțit și noi în cazul dat, în
situația nouă ce s'a ivit.

De obicei suntem de credință, că
ziarul s'a inspirat din crezul nostru obștesc,
din opinia noastră, a tuturor cetitorilor ei,
adecă din sentimentul public.

Dar aceasta este o amăgire.

Căci — în cele mai multe cazuri —
se întâmplă tocmai contrarul.

Nu opinia cetitorilor a îndrumat con-
deul ziaristului, nu pulzul publicului a fost
pipăit de ziar — Doamne, care ziar mai
are timp să pipăe pulzul publicului și să
aștepte cu judecata sa, când chestia momen-
tană trebuie aprepțată momentan — nu!

Ci tocmai dimpotrivă.

Ziarul nostru — ori care ar fi —, in-
deletnicit a judeca lucrurile după sistemul
său propriu de-a vedea și de a judeca —
sistem, care prin lectura zilnică, s'a su-
gerat și lumii cetitorilor săi, — a jude-
cat de obicei în mod spontan situația, și
noi cetitorii ne însușim judecata lui.

Așa dar nu opinia generală s'a cris-
talizat și concretizat în ziar, ci opinia con-
cretă a ziarului nostru predilect s'a gene-
ralizat și în 24 de oare s'a făcut opinie
publică.

Ori cât s'ar trage la îndoială de că-
tră doctrinari acest fapt, — el este și ră-
mâne adevărat, — dacă nu pentru toți, —
la tot cazul pentru imenza majoritate a
publicului cetitor.

Nu încap îndoială, de altă parte, că
raportul dintre ziar și public nu este uni-
lateral. Un ziar nu poate scrie orice, și to-
tuși să-și mulțumească publicul. Căci sunt
cazuri destule, când abonamente se re-
voacă, numere se retrimit și vestejeli se
furnizează ziarului din partea cetitorilor
săi proprii. Dovadă, că este o opinie pu-
blică, care cu toată sugestia zilnică a pre-
sei, nu se lasă călcată, că este o judecată
la cei din afară, care nu suferă să fie jic-
nită sau strămbată.

Nu ca să neg acest lucru, scriu eu
aceste rânduri.

Dar voi să scot la iveală faptul, că
cu cât ziarul »este mai bun«, cum se zice,
adecă cu cât stăm noi publicul cetitor mai
mult sub puterea lui de sugestie, — cu
atât suntem expuși mai mult la primejdie,

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Într'un an.

— Fine —

Cinci harabale erau încercate. Flăcăii
trecură și n' oadaa cealaltă, scoaseră du-
lapurile, paturile, tot. Apoi începură să în-
cearce butoaiele: patru erau în dos, supt un
șopron, și trei în pivniță.

Dar Moș Simeon se gândi la hambar;
spuse crășmarului în batjocură:

— Jupâne, deschide hambarul să-ți
încercăm și sacii cu popușoi și grâu... că
trebuie să fi făcut mulți anul trecut...

Până la amiază harabalele erau tiesite.
Și porniră. Boii urniră poverile din greu.
Sătenii le înconjurară, ca la nuntă; un re-
zervist alergase și luase dela primărie
goarna, turtită, hodorigită de lovituri, se
întorsese într'un suflet, și când harabalele
se uriră din loc, dănsul sună rezerva,
prelung; chioțele fășniră ascuțite din piep-
turi; un călăraș cu schimbul strigă:

— M'am dus, mă!

Și veselia cuprinse pe toți. Crășmarul
era ametit, în cap parcă-i urla o dihanie
ce se ascunde acolo; Malca plângea în
pumni, de-asupra boclucului, în haraba.

Moșneagul spuse lui Moişă:

— Hei! halal să-ți fie, jupâne; amu
se chiamă că te-ai liberat și mneatale.

Flăcăii râdeau; la poarta țarinei, să-
tenii se întoarseră, și drumeții rămăseră
singuri. Merseră așa o bucată de vreme;
atunci un flăcău trase pe moșneag de mână,
și-i șopti la ureche:

— O s'adormim, moșule. Ia vezi, mai
chitește ceva.

Moșneagul gândi o clipă, apoi parcă
se hotărâ, și, ca și când se vorbise mai
dinainte cu cineva, spuse:

— Așa!

Apoi se opri. Stătură și ceilalți. Bă-
trânul puse mâna de-asupra ochilor și se
uită în lungul drumului. Harabalele veniau
încet, unele după altele.

Crășmarul îl ispiți cu ochii, ca și când
vroia să-i ghicească gândurile.

Moș Simeon zise, mirat, către flăcăi:
— Mă! da lung șirag! Incurcăm a-
marnic drumul!

Apoi puse mâinile pâlne și strigă la
unul din cărași:

— Mă! Gligore! țipă n' urmă lui A
Mădoaei și lui Petrache, să se întoarcă n'
sat cu sacii ceia de grâu.

Pe urmă vorbi crășmarului:

— Ce zici, jupâne, grâu din cele două
hărăbăli tot era a oamenilor! Te-o mai
stingheri de geaba acasă. Ș'apoi mai scurtăm
șiragul!

Flăcăii tușiră și-și dădură cu cotul.
Crășmarul înghiți în sec, dar nu putu spune

nici un cuvânt. Deodată, parcă i-se de-
șartă ceva din piept. Sufletul îl îndeamnă
să plângă, dar mîntea, obișnuită să soco-
tească împrejurările, îl sfătua, îi arăta că
mare lucru nu era doar două care cu grâu.
Și Moişă se gândi repede la mîntea de franci
puse, așa de bine, la adăpost, în lăzile ca-
sei de economie din Roman. Lupta între
frică și judecată totuși îl obosia, îl durea.
Glasul unui flăcău îl făcu să tresară.

— E cald de foc, par' că-i vară, zise
flăcăul scoțindu-și pălăria și ștergându-se
pe frunte de sudoare.

Moș Simeon îi luă vorba din gură:

— Amarnic de cald!

Apoi îi trecu un gând prin cap, și, cu
înțeles la băetani, zise crășmarului:

— Il cald, jupâne; ești o apă! la scoa-
teți surtucul de pe dumneata, că n'ai să
mai poți merge.

Crășmarul își strânse, repede, fără
să vree, haina la piept; dar Moș Simeon
nu-i dădu vreme de gândit, se întoarse
spre flăcăi:

— Ce stați, mă, ajutați jupânului să-și
scoată surtucul.

Și făcu din ochiu.

Atunci crășmarul se lăsă să-l des-
brace. Moșneagul lua haina și o puse pe
umăr; era grea, în buzunar sunau banii.
Moșneagul râdea într'ânsul, se prefăcea că
nu vede pe Moişă, și numai cu coada ochiu-
lui trăgea din când în când spre dănsul.

Crășmarul se uitase dintru 'ntău
speriat, sufletul iar i-se strânsese. apoi îi
umplu trupul de spaimă, — în buzunar
avea vre-o două mînt de franci. Ce-ar fi
fost să rămăie fără de ei! Apoi mîntea
iar îl sfătui, și ca și atunci, când înțele-
sesse că trebuia să se mute, pricepu și
acum că trebuia să facă tot ce i-se zice,
să îndeplinească gustul moșneagului, fără
nici o altă frică; dacă era vorba să-i iee
banii, sau să-l bată, apoi o făceau acolo,
pe loc, când dănsul se închisese în odaie.
Gândurile aceste îi alungau frica, îi vâr-
sau raze de nădejde în sufletul stămpărat
acum. Și când glasul Malcăi îi izbi ure-
chia:

— Moșe, ce ți-ai scos haina, ai să
răcești!

Crășmarul îi răspunse, apăsător, cu în-
țeles:

— Ce? tu nu simți ce cald, ce cald e!

Moș Simeon se legă de ce spusese
femeia: se întoarse către flăcăi:

— Ce tot îi dați că-i cald. Are drep-
tate jupâneasa; mie mi-i frig. Iacă zău, te
pomenești că răcește jupănu, pin pădurea
Strungăi... Ia îmbracă-te, jupâne.

Și-i întinse surtucul. Dar moș Simeon
era pornit pe glume și fiindcă văzu pe
mâna unui băietan o sarică, pe care acesta
o ducea la târg, să o vândă, bătrânul i-o
luă, apoi o trânti în spatele crășmarului:
— Hai, pune-o și pe asta, să nu te

de-a fi sau de a ne face un mediu excelent de sugestie.

A fi însă un excelent mediu de sugestie nu înseamnă tărie în nici un sens. Mediul bun nu are voința sa, mediul bun nu are tărie și putere de a rezista, mediul bun nu știe judeca independent, mediul bun este totdeauna o unealtă în mâna altuia.

Ziarul bun — lucru paradox — o fi luminând mintea cetitorilor, o fi lărgind orizontul lor de cunoștințe — dar le trândăvește judecata, le slăbește voința și independența de gândire, le stânginește inițiativa și putința de a se pronunța și ei în chestiile publice dela ordinea zilei.

N'o fi lucrul tocmai așa de grav, — cum îl prezintă eu, — poate, — (un răutăcios ar putea zice, nu, pentru că noi nu am ajuns încă să avem, spre norocirea noastră! un ziar-ideal așa de »bun«, încât să ne fi pus creierii tuturor la dosar) — dar că este adevăr în cele zise, — nu încapă îndoială.

Ei bine, cu cât e mai bun un ziar, cu atât va trebui să stăruie, ca să nu asfixeze judecata, voința și independența de gândire a cetitorilor săi. Un ziar bun e un stâlp al societății, al neamului, al țării. Iar cei fără judecată proprie, cei fără voință și cei cari nu știu să cugete singuri — sunt primejdia societății, a neamului și a țării...

De aceea, repet, ziarul bun va lupta contra asfixiei și anesteziei intelectuale a publicului mare. Ziarul bun nu se va mulțumi cu rolul unui foc artificial, care aruncă în toate direcțiile schinteile sale ca să satisfacă interesul momentan al publicului său oțios. — Ziarul bun, — cel ajuns să fie bun, — va trebui să țină 'ndelete câte un amnar, cu care să mai lovească în cremenea, care este publicul cetitor, — pentru ca să sară și de aci schinte de lumină, cari trezesc, învioșează, dau îndemnuri de gândire, de judecată și de muncă intelectuală.

Da. — D-le Redactor!

Un amnar bun, pentru septuagenara »Gazetă«, — se impune.

Nu eu l'am inventat, — ziarele mari și bune ale altora îl practică de mult. Și e o plăcere să vezi ce snopi de schinte scot din cremenea intelectuală a publicului.

O fi amnarul cum o fi, dar cremenea e superioară. Nu are de a face. Se va face și la noi. Azi o schinte, mâine două, poimâine nouă. Și la anul va veni și snopul!...

Să angajăm dar la munca intelectuală a publicității și masele, cari gândesc și judecă, ale cetitorilor noștri.

Vă propun deci, să urmați pilda frumoasă a multor ziare mari și alse strălucite, cari deschid coloanele lor, pentru ca cetitorii, adevărat publicul mare însuși să contribuie ca să se deslușească și să se discute câte o chestie, ce ne interesează pe mulți sau pe toți.

Deschideți o coloană a ziarului D-V. pentru aceste discuții.

Chestii de discutat avem multe și sper că se vor găsi și mulți, cari să-și spună cuvântul lor.

Drept început vă propun chestiunea:

betejești; să-ți fie cald... să nu-mi găsească beleaua cu cumnatu' mnetale... Dă, om sunt, mi-i grijă și mie... Flăcăii nu mai puteau de răs, se stăpâneau, și-i durea mijlocul, tușiau și-l mâncau pe moșneag cu ochii, de drag ce le erau.

De sus razele soarelui cădeau ca în toilul verei, într'adins par'că. Nici o adiere de vânt, nimic; în depărtări se zăreau păcuri de oameni, ce se strecurau în lungul drumurilor din țară. Un băetan privi bine și spuse:

— Ian' uități-vă, ceia trebuie să hie oamenii din Miclăușani. Se duc spre Roman.

Și altul, spuse, aproape de urechia lui Moişă:

— Păi ce crezi; pe Iancu Bacalu, l'o stăleit în bății.

Crâșmarul auzia, tăcea, supus, și mergea înainte. Se topea de căldură, se înroșia, și de sub căciulă îi picura sudoarea. Sarica îi ardea spatele. Și mergeau înainte în nămiaza aceasta fierbinte.

— Ce mai veste, moșule? — făcu un copilandru, ce nici nu-i mijise înmăstata, și care se luase și el, așa, după ceilalți, de dragul lucrului.

— Aici erai, ghiavole? — îl întreba moș Simeon. Apoi se opri deodată și se uită îngrijat la Moişă:

— Da ce șchiopătezi jupâne? Te-o strânge ciubota, că ce crezi, drum am făcut, nu glumă. Ia descălță-te!

Care ar fi chipul și mijlocul, pentru ca atât foile noastre cât și cârticelele noastre menite pentru poporul dela țară să pătrundă sistematic și temeinic în toate satele românești și să ajungă cu înlesnire la mâna celor ce au puțința de ale cetii?

Publicați întrebarea în 2-3 numeri ai »Gazetei« și fixați un termen pentru intrarea răspunsurilor. D-voastră nu perdeți nimic, — iar cauza poate să câștige foarte mult.

Felicitându-Vă din inimă la jubileul D-V. singur în felul său în toată presa românească,

semnez al D-V. devotat

Sorcovă.

Atacul contra moștenitorului tronului.

Alaltăeri s'a ținut o conferință a partidului independist dietal cu scopul ca să se sfătuiască în chestiunea revizuirii regulamentului camerei.

Înainte de a trece la ordinea zilei a luat cuvântul dep. Otto Hoffmann și a atras atențiunea partidului asupra unui articol apărut înainte de două săptămâni în »Magyar Nemzet«, subscris de G. Ugron, în care articol, după părerea vorbitorului, este ofenzată persoana moștenitorului tronului Francisc Ferdinand, și dorește, ca partidul să ia poziție în această afacere.

Gabriel Ugron, care a fost de față, declară, că el ca maghiar e cu venerațiune către regele încoronat. Oricine altul, care nu e încoronat și pentru a cărui fapt nu are să răspundă, stă sub controlul publicității. Ca colaborator al presei se crede îndreptățit, de a-și desfășura părerile în public. O tendință îndreptată contra arhiducelui Francisc Ferdinand poate să-i impute articolului său din »M. Nemzet« numai acela, care aduce în legătură cu el numele arhiducelui.

În acest articol numele Francisc Ferdinand n'a fost pomenit. În lealitatea sa față cu regele ungar și în credința sa față cu casa domnitoare nu va lăsa să fie sguđuit, totuși și aceste sentimente au limite lor, cari sunt a se respecta.

Fr. Kossuth spune, că partidul independist fiind partid constituțional, membrii lui sunt datori cu credință față de regele maghiar constituțional. Moștenitorul tronului stă departe de luptele politice. Nici un membru al partidului nu poate dori a-l trage în aceste lupte. Nimeni n'are motiv, nici drept a se îndoi în faptul, că moștenitorul, când va sosi timpul legal, se va încorona, va depune jurământul încoronării și-l va și ținea, și la rândul său națiunea maghiară îi va fi credincioasă, ca față de regele maghiar constituțional. Nici G. Ugron n'a voit să prevadă contrarul și nici Hoffmann n'a avut intențiunea de a trage la îndoială sentimentele constituționale ale lui Ugron.

După acestea s'a trecut la ordinea zilei: chestiunea revizuirii regulamentului camerei.

Un interview cu ministrul de război al României. Directorul ziarului »Bukares-ter Tageblatt« a avut o interesantă convorbire cu d-l general Averescu, ministru

de război, reintors de curând din streinătate. D-l general Averescu a făcut între altele următoarele declarații: »Era foarte natural, ca profitând de șederea mea în Viena, să simt nevoia de a cunoaște pe șeful armatei austriace și de a solicita onoarea să fiu prezentat împăratului Francisc Iosif. Împăratul m'a primit într'un mod foarte afabil, s'a interesat de sănătatea regelui și a reginei și a adus multe laude armatei române, care în cele mai grele împrejurări și-a îndeplinit datoria«.

Cu privire la zvonurile răspândite prin presă despre cesionarea arsenalului armatei române atelierului Krupp, ministrul Averescu s'a exprimat în modul următor:

— Intențiunea de a cesiona arsenalul armatei se agită de mult și a fost discutată de mulți din predecesorii mei. Nici un ministru de război, care de sigur cunoaște interesele armatei, nu și-ar da consimțământul pentru această cesiune, dacă nu ar fi încredințat că o asemenea măsură e și necesară și folositoare. Dacă tratativele vor duce la un rezultat favorabil, nu numai că interesele armatei nu vor fi păgubite, ci din contră ele vor fi servite, căci atunci se va putea fabrica în țară materialul, care actualmente trebuie adus de afară... Si cine garantează că în caz de război vom putea aduce din afară materialul de război?

Din Lugos.

Canonicalul Densuşianu — preot de 50 ani.

Capitulul catedralei din Lugos, a avut o rară sărbătoare. Vrednicul lui membru M. Sa dl Benjamin Densuşianu canonic, în luna trecută a împlinit 50 de ani de când este sfințit de preot. Din acest incident mult meritul muncitor în via Domnului s'a făcut părtaş de un mic dar de dragoste plină, serbare jubilară, care a decurs fără sgomot, în liniște, conglăsuind cu munca fără preget, ce-a arătat-o și desvoltat-o și jubilanțul în decursul vremii lungi, de când slujește la altarul Doamului.

Jubileul s'a început cu serviciul divin din catedrală, la care a pontificat jubilanțul și a cântat corul catedralei.

După terminarea sf liturgii membrilor și reprezentanții onoratului capitolu, în frunte cu P. S. Sa dl episcop Dr. Vasile Hossu, s'au prezentat la locuința jubilanțului, prezentându-i dorințele de bine ale capitolului; imediat după dânsii a urmat delegația parohiei gr. cat condusă de P. On. D. George Popovici, protopopul unit al Lugosului, iar după aceia alți cunoscuți și prietini ai celui sărbătorit.

Ar fi cred la loc, ca să schițez în liniiamente generale, biografia jubilanțului, care în mod tăcut și nepretențios, a desvoltat o activitate vrednică de remarcat pe terenul bisericesc.

Beniamin Densuşianu e flu de preot român, născut în 24 Iulie anul 1829, în comuna Densuş, lângă Hațeg; studiile gimnaziale, filozofice și teologice și le-a făcut în Blaj, pe cari terminându-le la anul 1854, a fost ordinar de lector și trimmes ca profesor la cursul preparandiilor înființat atunci în Hațeg.

La anul 1857 a fost sfințit preot ce-libe și trimes ca capelan la Lugos, iar mai apoi ca preot în Liget și Jebel, de unde a fost numit paroh și protopop în Secărămb la anul 1860.

De aici a trecut la anul 1875 ca paroh și vicar la Hațeg, în țara sa, unde a stat până în 1884 când a fost numit canonic prebendat.

În scurtă vreme, urcă toate treptele canonice, până ce 1901 ajunge în canonic lector.

În zilele de reșmiriță din 1848, din cauza însuflețirii lui pentru idealul Românilor din acele vremuri, a fost urmărit și prins și chiar judecat la moarte, dar mai pe urmă grațiat în urma intervenției unui bun cunoscut și prieten al său.

Ca paroh în Secărămb în anul 1865 a pus la cale înființarea casei bisericești, ajunsă azi la o frumoasă avere, iar ca protopop în acelaș an a mijlocit pentru bisericile districtului, partea convenită uniților din imprumutul de stat din 1854.

Pe vremea regulării dreptului de cărciumărit a stăruit de au căpătat acei drept 9 parohii, făcând astfel din venitul acestora posibilă înființarea fondului protopopes al Băbolnei, ajuns azi la un capital însemnat.

În calitatea sa de vicar al Hațegului a muncit mult pentru regularea afacerilor școlastice și a luat din nou inventar despre averile bisericești și școlastice din vicariat — lucru de altfel foarte de dorit și în alte vicariate și protopopiate.

Azi încă îl vedem aproape în fiecare Duminică și serbătoare servind în biserică pe lângă toată etatea sa înaintată de 78 de ani.

Să-l țină D-zeu încă mulți ani!

C.

Dlul canonic Densuşianu, care a fost întotdeauna un călduros sprijinitor al presei noastre românești, și care se numără între cei mai vecii abonați ai foaiei noastre, îi adresăm și noi din parte-ne urări fierbinți de sănătate, mulțămire și viață îndelungată!

Viața la București.

11 Ianuarie 1908.

Avem pentru fiecare an o activitate și roade distincte, cari contribuiesc să dea celor 365 zile trecute o aureolă de glorie sau un timbru de rușine, după cum va fi fost și anul? L... Sfortările ce se fac de un popor într'un an tind adecă fără legătură cu anii ce preced să grupeze într'un mănunchiu totul spre a forma o cunună?...

Așa credem; sau cel puțin așa ni se pare. Și trec vremile peste noi, sau poate noi prin ele.

Și glasul flăcăului se împrăștiă deodată, vioi, și mlădios.

Când ajunseră în marginea Tîrgului, crâșmarului nu-i venea să creadă, că cele câteva pete albe is casele, pe care le mai văzuse cu toate astea și altădată. Hanul cumnatului era în margine de tot. Oluară la stânga, și intrară în ograda lui. Cumnatul nu era acasă, dar flăcăii se apucară repede să descarce.

Crâșmarul lepădă sarica, simțea o bucurie mare, o mulțumire cum n'avusese încă. Se pipăi, ca și cum vroii să se încredințeze că-i întreg. Mâna îi atinse buzunarul care suna și-i aduse aminte de bani, și deodată par'că-l cuprinse nebunia, se repezi la Malca, o luă în brațe și-o sărută, o înăduși de sărutări îngânând:

— Malcă, Malcă, noi am ajuns, am ajuns cu bine... noi ne-am mutat Malcă! îi venea să joace, să sară să sărute pe moș Simeon, să strângă în brațe pe flăcăi, și să sărute boii pe boturile lor umede.

Apoi se duse repede, căută printre lucruri, luă o sticlă mare cu rachiu, spuse Malcăi să aducă și-o ulcică, și veni iarăși, zicând nevetei:

— Ține Malcă să cinstim pe dumnealor.

— Bun! răspuse bătrânul.

Un flăcău glumi:

— L'o părjolit rău Costulenii.

Crâșmarul se uită, văzu colțul acela afumat al odăii în care fusese soba ce încălzise, odată, pe prieteniul lui; privi la haina uitată în cui, își aduse aminte de petrecerea la care fusese și el, într'o seară, aici în casa aceasta din care stăpâni lipseau, morți, poate, în locul căreia acum par'că fiutura moartea, și sufletul i-se strănse. De data aceasta își dete seama că purta cu dânsul ceva mai scump decât ori-ce, o comoară pe care n'o prețuisese încă, așa după cum se cuvenea, care făcea mai mult decât toate harabalele cu lucrurile lui, mai mult decât toți banii ce-i înfierbântase pielea pieptului lângă care îi ascunsese, ceva mai de preț decât orice: viața. Și numai atunci își dete seama cât de micii îi erau suferințele, ba cât de puțin îi năcăjise oamenii aceștia dimprejurul lui, care petreceau. Ar fi vrut să-i mai puie în spate greutateți, să tragă în locul boiler la harabale, să facă ori-ce.

Glasul lui moș Simeon, răsări iarăși glumeț:

— Hai jupâne... pune-ți ciuboata... Da eu zic, dă s'o scoți pe cealaltă, să-ți răcorești piciorul... Așa... brava jupâne... Iacă mai avem o palmă de loc.

Apoi se întoarse spre Țănase:

— Ia, zii, fătul tatii, zi o haiducească, să-i mai treacă și jupânului aleanul.

Crâșmarul nici nu-i dete vremea să sfârșască și, din mers, își trase ghețele, sărind într'un picior, ca să nu întârzie.

— Ce faci, tu, Moişe? — Ce faci, tu, Moişe?

El îi răspunde repede:

— M'o bătut ghiata, Malcă, la picior.

Taci acolo, nu-i nimic!

Un sgrunț îl lovi la picior, șchiopătă. Atunci moș Simeon îl întreabă:

— Ce, jupâne, par'că te-ai pălit?

Moişă îl încredință:

— Nu, bade... mi-s'o părut numai că m'am înghimpat.

Flăcăii se uitau din urmă cum țopăie crâșmarul, ferindu-se de sgrunțuri. Unul șopti:

— Ursu nu joacă de voie;

Și moș Simeon răspunde încet:

— Mă, și tumba se dă, de cumva i-om zice.

Pe marginea drumului se ridică dărâmurile unui han. Păreții erau aproape surpați; de unul rămăsese atârnată, într'un cui, o fustă; câteva găini ciuguliau printre bolovanii împrăștiți pe de lături, și-un câine lătos se ridică dintr'un colț și începu să latre furios.

Moș Simeon spuse:

— Jupâne Moişă, ia uită-te ce a rămas din hanul lui Bercu Pârjoală.

Cu sărbătorile Nașterii Domnului, cu Anul nou și chiar cu Boboteaza s'au încheiat și înmormântat și poate chiar a trecut în Istorie un an și bun și rău. Bun pentru cei ce au folosit timpul muncind spre binele lor și al semenilor, rău pentru cei cari au trăit numai și au așteptat trecerea timpului de care acum le pare rău.

A fost un bun, de frumoase lupte și, în deosebi, de mai multe suferințe, anul acesta pentru Românii din Ardeal și din Țara Ungurească; an de îmbărbătare de lupte și de speranțe — și de multe-ori nu în biruințe imediate ce văd roadele luptei unui popor, ci în îndărătnicia cu care rămâne în rândul luptătorilor...

Și înaintea biruințelor mari și mici astă virtute o dorește o neamului meu, căci fără ea biruința nu se poate.

...A fost un întunecat, an de luptă de jale, dar și un an de deșteptare, de speranță și lumină pentru poporul sătesc din România, acest an roșu, de revolte și represiuni.

Și cu cât va trece mai mult vremea, cu cât se vor scurge mai multe primăveri, cu atât mai mult ne vom deprinde să credem că așa a trebuit să fie. Nici odată cel mulțumit sau cel rău nu crede suferinței tale, dacă nu-i spui, iar țărânișii și-a spus cuvântul, nefericita, așa cum s'a priceput. Și din acele sbuciumări s'au ivit apoi și isvorăse tot mai mănuitoare speranțe entru fii cei mulți ai țării și pentru țară.

Fiecare dintre proiectele de legi, înainte de a trece prin camere, trebuie să-și găsească dușmanii.

Legea învoielilor agricole și a izlăzurilor și-au găsit vrășmași în rândul proprietarilor, cari în urmă tot au cedat, prin concesionile ce li s'au făcut în dauna legii, întru câțva, sau din alte pricini mici, dar numeroase.

Aceeași ciuste a avut-o legea judecătorilor de pace, care și-a avut garda de onoare în trecerea ei prin Camere în opoziția advocaților în parlament și în afară. Și cum legea încă nu e promulgată, lupta apărătorilor n'a încetat, în speranța de a mai putea aduce legii oare-cari modificări înainte de promulgare. Și ea se urmează în provincie aderând dinaintea greva, pe care congresul ei se va deschide la 12 Ianuarie, în București, va urma s'o decidă. În unele orașe din provincie, cum e, spre pildă Iași, advocații au fost contra grevo, care nu e potrivită cu demnitatea apărătorilor și mai cu seamă cu rostul lor de »auxiliar« ai justiției. La Giurgiu cu toate acestea greva urmează înainte...

Și fiindcă fuse vorba de grevă, trebuie să amintim că mai face cineva... adecă nu grevă — opoziție. Adecă intruniri, memorii, protestări, discursuri, mă rog cum să întâmplă în ori-ce opoziție.

Și ca să se cunoască că e vorba de greva comercianților de beuturi spirtoase, seria intrunirilor s'au reînscut (căci au mai fost!) la »Caru cu bere«.

Acolo se simt ca la ei acasă și se pot pune din toată inima pe... protestare. Dar se crede că legea va trece, căci e una din cele mai bune și mai foloșitoare.

Pentru literatura românească trebuie să se însemneze aici pierderea lui Raucetti

Și băură toți, pe rând; atunci moș Simeon adăogă:

— Decât acu se cuvine să-ți și plătim rachiul ista, că ne-ai cinstit odată când am plecat.

Crășmarul nu voi să primească:

— Vai de mine, bade se poate!

— Se poate! adăogă Malca.

Dar moș Simeon băgă mâna în chimir, scoase punga o deșertă în palmă și numără, apoi zise:

— Lasă, n'aveți grijă, că de-un rachiu ne-ați mai lăsat dumneavoastră în buzunar; câțiva gologani tot s'o găsi. Iacă, na-ți madamă.

Și dădu banii Malcii, apoi se închină și zise:

— Acu noi ne ducem. V'am pus cu ghine în Tirgu-Frumos! Mai rămâi să-nătos mneatale și balabusta.

Flăcăii scuturară și ei din cap:

— Cu ghine!

Și dădură să plece; dar moș Simeon se opri deodată, se întoarse, și învârtindu-și pălăria, smerit zise crășmarului cu glasul prefăcut, și trăgând vulpește cu coada ochiului la flăcăi:

— De cumva ai vrea să te mai muți aiurea, Jupâne, trimite-ne vorbă, că venim tot noi, cu dragă inimă, să te ducem.

(„Convorbiri“)

Em. Gârleanu.

Roman, scriitor de origine Evreu, dar talent de seamă în generația care a fost. A fost răpus de anghină pectorală la vârsta de numai 55 de ani.

A scris puțin, dar valoarea scrisului său, este destul de înaltă ca să compenseze cantitatea.

Reușit a fost poemul »Radu« scris în tinerețe, dar opera care l'a pus în rândul scriitorilor cu maturitate artistică, e drama »Manasse« scrisă prin 1900, dar apreciată mai mult și jucată mai de multe-ori chiar la Teatrul Național din București prin anul 1906.

Au fost mișcătoare cuvintele lui din urmă, spuse celui mai mare băiat al său.

Defunctul era bun pretin al lui Caragiale.

ȘTIRILE ZILEI.

— 12 Ianuarie v.

† **Georgiu Telescu.** Din Lugoj ne vine trista veste despre încetarea din viață a canonicului Georgiu Telescu. Din incidentul acesta trist capitulul catedral gr. cat. din Lugoj a lansat următorul anunț funebrel:

Capitulul bisericii gr. cat. din Lugoj cu adâncă întristare face cunoscut cumcă Reverendissimul domn Georgiu Telescu, canonic prebendat al bisericii catedrale din Lugoj, examinator prosinodal, asesor al sfântului Scaun consistorial, etc., după un morb scurt, dar greu, provăzut cu sfintele sacramente, a reposat în Domnul, în 22 Ianuarie, 1908, la 10 ore seara, în anul 68 al etății și 3 al canoniciei sale.

Osemintele pământești se vor înmormânta în cimitirul comun din loc în 24 l. c., la 2 ore p. m., iar sf. Liturgie pentru sufletul adormitului se va ținea în biserica Catedrală, Sâmbătă în 25 Ianuarie a. c. Lugoj, 23 Ianuarie st. n., 1907.

Fie-i țărâna ușoară și memoria eternă!

Fasiunile asupra datorilor intabulate pe case ori moșii. Cei ce plătesc interese pentru datorii, sau rente intabulate pe case și pământuri, dobândesc un scăzământ al dării suplimentare, adecă al aruncului după darea de casă și pământ, dacă fac în timpul prescripției de lege fasiunile lor asupra acestor datorii intabulate. Fasiunile se pot face până la 31 Ianuarie st. n. 1908 pe blancheta, ce se capătă la toate primăriile (antistiile) comunale și se pot preda în decursul orelor de oficiu prevăzute cu datele și cu subscrierea necesară. La cas de boală sau ivindu-se altă piedecă, din pricina căreia cineva n'a putut preda la timp fasiunea sa, celui împiedecat îi stă în drept a face o cerere de justifiere, arătând cauzele, pentru cari a fost împiedecat și înaintând fasiunea datorilor sale pe imobile până la 15 Februarie n. c. tot la primăriile comunale și la percepțiile orașenești. *Cel ce n'a înaintat fasiunea sa până la 31 Ianuarie n. sau n'a justificat întârzierea ei până la 15 Februarie st. n. 1908, pierde avantajul ce i-l dă legea pe acest an, adecă nu i-se mai scade nimic din arunc pe case și moșii.*

O volnicie nemaipomenită au săvârșit în ziua Sf. Boboteze opt geandarmi în frunte cu solgăbirăul Farago Istvan, cu ocaziunea alegerii de primar în comuna Covăsinț (Bănat). *Preotul local Cure, care a cerut solgăbirăului să pună în lista candidaților și pe doritul poporului, a fost arestat în mod volnic de către geandarmi, apoi insultat, bătut și pus în lanțuri ca cel mai ordinar criminal.* În lanțuri a fost dus la Șiria, unde a petrecut noaptea în arest între bătăile și insultele geandarmilor. A doua zi a fost ascultat de judele de instrucție pe motiv, că s'ar fi »împotrivit contra autorităților« — apoi a fost pus pe picior liber. Acest caz de extremă bestialitate — suntem convinși — că va fi adus în dietă de către deputații naționaliști.

Reuniunea femeilor române din Brașov mulțumește și pe această cale tuturor donatorilor, cari au trimis gratuit cărți literare pentru înființarea unei biblioteci în Internatul de fetițe, ce-l întreține Reuniunea și anume: »Asociațiunii« pentru 37 volume, D-lui Romul Sabadeanu, com. pentru 95 volume, D-lui Virgil Oniț, direct. gimn. pentru 10 volume și D-lui Nic. P. Petrescu, director de bancă pentru 8 volume. *Maria B. Băulescu, prezidentă.*

Necrolog. Corpul învățătoresc dela școala capitală ortodoxă română din Lugoj ne anunță moartea valorosului învățător i. p. *Vasile Nicolescu*, în etate de 75 ani, după o activitate laborioasă de 45 ani pe terenul luminării poporului și a pensionării sale de 13 ani.

Odihnească în pace!

Regele Svediei Gustav V, care a ajuns la domnie după moartea bătrânului Rege Oscar II, este omul veacului. Aceasta o dovedește hotărârea ce a luat-o de-a nu se încorona cu pompă mare. El consideră ceremonia încoronării, pe care de-alteii nu-o prescrie nici o lege, ca superfluă și puțin potrivită cu spiritul modern. Cheltuielile considerabile ale unei astfel de ceremonii, i se par cu totul inutile. Regele a declarat însuși, că la dorința lui personală se studiază acuma cum s'ar putea simplifica ceremoniile premergătoare încoronării. S'a mai zis, că nu dorește nimic mai mult în ceea ce privește persoana sa, decât de-a purta o viață simplă și puțin costisitoare, dar că acesta e un principiu, pe care e imposibil a-l aplica complect. Șefii statelor au de fapt un rol reprezentativ și n'ar fi nici în avantajul poporului nici în al țării, ca regele să neglige acest rol în ceremoniile oficiale, în datinile și obiceiurile stabilite. Aceasta atitudine modestă a Suveranului a făcut cea mai bună impresie în Suedia, unde Gustav V, pe când era încă principe regal, a avut să lupte în contra reputațiunii de sportsman, ce i s'a făcut.

Balul din Predeal. În seara zilei de 19 Ianuarie v., 1908, se va da »un splendid bal« al funcționarilor publici în Predeal (România), în marele salon al hotelului »Joița«, care va fi decorat a ala giorno. Rugăm pe onor. Public a ne onora cu prezența d-lor, unde va fi foarte bine distras de neuitatul artist din Ploști. *Comitetul.*

Socialiștii din Brașov au convocat pe ziua de Duminecă 13 Ian. v. ora 2 jumătate după amiază o întrunire în berăria orașului. La ordinea zilei este pusă chestiunea reformei electorale.

De vânzare un vulcan. Cine vrea să cumpere un vulcan? Este unul de vânzare. Și ce fel de vulcan! Cel mai mare și mai celebru dintre munții vulcanici ai Mexicului, numit Popocatepelt. Un sindicat american a fost cumpărat acest munte înainte cu câțiva ani pentru a exploata izvoarele lui de pucioasă. Întreprinderea a falimentat. Guvernul mexican oferă acum din nou exploatarea izvoarelor sulfuroase, situate la o înălțime de 50.000 urme peste nivelul mării, și continuând 148 milioane tone pucioasă. **Avis amatorilor!**

Muzica orașului va cânta mâine în otelul »Europa« începutul la orele 8 seara. Intrarea 60 b. În program este luată și piesa »Amintiri de peste Olt« de Elineșcu-Krause.

Avis. Măine va fi deschisă în oraș numai farmacia d-lui V. Roth, de sub casa română.

Intrebuințare multilaterală. Nici o doctorie de casă nu este așa de multe-ori întrebuințată ca spiritul și sarea lui Moll (Franzbrantwein). Prin fricțiune alină durerea la reumatism de membre, întărește nervii și ca ados la băi are bun efect. Sticla 1 cor. 10. Se trimite zilnic cu rambursă postală de farmacistul A. Moll c. și r. liferant de curte. Viena, Tuchlauben 9. În depozitele din provincie să se ceară espres preparatului lui Moll cu marca de scut și subscriere. — (6)

Reuniunea română agricolă din Sibiu.

(A 19-a adunare generală.)

(Fine.)

În comuna Poplaca s'a făcut plantarea pomilor altoiți (meri pătuli), dăruiti membrilor de acolo; la plantare, pe lângă obștea de acolo, au luat parte trimiși din 5 alte comune.

În comuna Bradu la adunarea generală a 18-a, s'a tractat despre stupărit, despre cultura pomilor și despre însoțirile sătești.

În mai multe zeci de comune s'au împărțit pomi pădureți, în total 15.800. Aproape toate comunele din cercul Sibiu și Săliște au procurat cu preț redus altoiți (meri) din cei 8000 puși de Reuniune în vânzare. Membrii din 32 comune li s'au dăruit sămânțe de nutrețuri măiestrite din cei 143 kgr. sămânțe de trifoiu, napi și lăternă, procurați de Reuniune cu cor. 190 77. Numeroși proprietari cu locuința afară de comitat, au procurat cu mijlocirea Reuniunii, sămânțe de zarzavaturi, nutrețuri măiestrite etc.

S'a lădat hărnicia cărmacilor tovarășilor agricole din Apoldul-rom. și Roșița-săs. și s'a stărunit asupra importanței însoțirilor de credit sătești sistem »Raiffeisen«, arătându-se cum unele din însoțiri lucrează numai cu banii proprii (cu depunerile și părțile fundamentale) și cum la cele 12 însoțiri depunerile dau suma considerabilă de cor. 179.079.88.

S'au arătat lucrările făcute la școala practică de economie din Săliște; s'a dat samă de colectia din industria de casă (albumurile artistice de cusături și țesături ale Reuniunii; colecția de vechituri, de broderii și țesături nouă; răsboaie și cele 18 păpuși costumate) etc. etc.

Raportul general s'a luat la cunoștință și comitetului i-s'a votat mulțămirea pentru hărnicie și după cenzurarea socotelilor, s'a dat comitetului absolutul.

Locul vacant din comitet s'a întregit prin alegerea dlui Aurel Coșciuc. S'a exprimat condolențe pentru membrii răposați și s'a votat mulțămite instit. »Albina« și celorlalți binefăcători ai Reuniunii.

După acesta membrul din comitet, dl N. Iosif, a ținut o interesantă prelegere despre cultura rațională a viilor și la boalele lor.

Drept continuare a discursului dlui Iosif, a urmat vorbirea instructivă a dlui Aurel Coșciuc, care, începând cu culesul viilor, a trecut la tescuit, la îngrijirea vinului, la ținerea în bună rânduială a pivnițelor, a vaselor la morburile vinului etc. etc.

La apelul secretarului câțiva fruntași din Călnic s'au înscris în șirul membrilor Reuniunii, iar între cei prezenți s'au împărțit un număr mare de cărți economice din editura Reuniunii. Terminându-se adunarea, dl Simu multămește tuturor pentru binevoitoarea conlucrare și dorind, ca sămânța aruncată astăzi, să producă roadele dorite, declară adunarea generală încheiată.

La ora 3 și 3/4 d. a. au ajuns la masa bogată a învățătorului pens. G. Rahovean, ne-am ocupat tot de afaceri de întores general și am aflat cu multă părere de rău, că dacă afacerile românești din această comună bogată și mixtă nu merg după cum ar trebui, cauza e indolența parohului nostru de acolo de o parte, iar de alta neînțelegerile dintre fruntașii noștri din Sebeș-săs., cari se resimt și în cerc.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 25 Ianuarie. În sedința de ieri a dietei dep. Nagy Emil și-a motivat propunerea privitoare la revizuirea regulamentului camerei. În anul 1905, a zis Nagy Emil, o minoritate a devenit majoritate, care a luptat pentru ideea națională. Puterea sistemului de azi nu-și are rădăcina în sus ci în popor. Puterea această reprezintă ideile națiunii. Ea trebuie să fie asigurată, că majoritatea această își va putea realiza dorința. În cas contrar puterea se prăbușește. Oratorul e convins, că disidenții sunt buni patrioți. După introducerea votului universal pot să intre însă în cameră 20 socialiști, cari sunt în stare să împedeze activitatea parlamentului. Prin urmare revizuirea se impune și deci core ca desbaterea propunerii să fie pusă la ordinea zilei.

Majoritatea primește propunerea. *Contra votează disidenții și naționaliștii.* Președintele anunță că termenul desbaterei se va fixa ulterior.

Budapesta, 25 Ianuarie. Camera a primit în general și special proiectele de recruți.

Budapesta, 25 Ianuarie. Ministrul lui Apponyi i-a succes a face pe deputații disidenți să nu obstrueze proiectele de recruți și revizuirea regulamentului. Numai dep. Nagy György a declarat că va combate revizuirea, căutându-și soții de principii.

Budapesta, 25 Ianuarie. Desbaterea proiectului de revizuire a regulamentului a fost fixată pe ziua de 17 Februarie. *Desbaterea reformei electorale a fost amânată pe toamnă.*

București, 25 Ianuarie. Cu încetare de ieri Banca Națională a scăzut taxa scontului la 6% și dobânda imprumuturilor contra depozite de efecte la 6 1/2%.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Victor Brăncuș.

KALOGEN
BRĂZAY SÖSBORSZESZ
FOGKRÉMALEJOBBA

„Călinarul Plugarului“ pe anul 1908

Se poate procura dela
Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.
cu prețul de **40 bani (fileri),**
(plus porto postal de 5 bani).

Anunț de licitație.

În 17 și 18 Februarie 1908 se vor vinde cu licitație obiectele ce s-au amanetat din 14 Nov. 1906 până inclusiv 15 Ianuarie 1907 și anume: sub numărul 15433—1906 până inclusiv cu Nr. 671—1907, al căror termen au expirat și nu s-au rescumpărat.

Licitatia va avea loc în localul Casei de zăoage, dela 8 oare până la 11 oare a. m. și în cas de lipsă dela 2 până la 4 oare p. m.

Obiectele, cari se vor vinde, sunt: Giuvaericele, Ciasornice de aur și argint și alie scule de aramă, Cioaie, Cositor, flanele, haine băbătești și femeiesci, Cisme, Ghete și altele

Vânzarea se face în bani gata. Rescumpărarea s'u învirea amanetelor se poate face numai cu o zi înainte de licitație.

În ziua vânzării cu licitație nu se permite nici într'un chip a prelungi amanetarea.

Brassó 26 Ianuarie 1908.
(1—3). Oficiul casei de amanetare din Brașov.

Dela „Tipografia și Librăria“
A. MUREȘIANU, Brașov
se pot procura următoarele cărți

(La cărțile aici înscrise este a se mai adauga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură rațională, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superioară de la Ferăstrău și la Seminarul Nifon Metropolitan din București. — Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I. **Agrologia**, s'eu Agricultură generală, 34 ocole de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 corone.

Vol. II. **Fitotehnia**, s'eu cultura specială a plantelor, 38 ocole de tipar cu 202 figuri în text. —

Carte premiată de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea d'n anul 1889. Costă 8 corone.

Vol. III. **Zootehnia**, s'eu Cultura generală și specială a vitelor cornute, dimpreună cu lăncăria și lăptăria, 49 ocole de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 corone

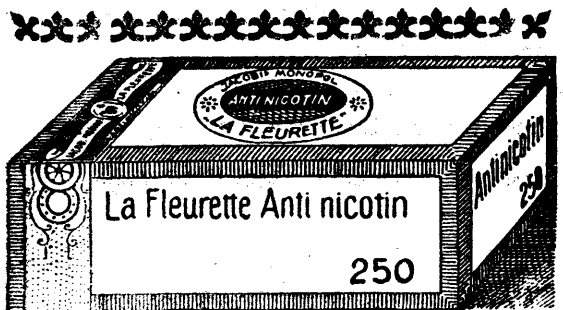
Vol. IV. **Economia Rurală**, s'eu organizașunea și administrarea moșilor mari și mici. Costă 8 corone.

Manual de Agricultură rațională vol. V. Ippologia s'eu zootehnia specială a căilor de George Maior. Prețul 3 cor. plus 30 bani porto.

Manual de Agricultură rațională vol. VI. cuprindând creșterea, îngrășarea și utilizarea **Porcilor** s'eu Zootehnia lor specială de George Maior. Prețul 5 cor. plus 30 bani porto.

„Cultura și îngrijirea grâului“, de I. F. Negrușin. Prețul 14 b. (plus porto 5 b.)

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură și fost estimator expert la banca agricolă. Motto: „S'erao în țără s'erao“. Eminescu. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

Succes ne mai pomenit! Tuburi de cigarette „Antinicotin“ în cutii de țigarete.

„BANCA POPORALĂ“
Institut de credit și economii soc pe acții
în Alsó Árpás (Arpașul-inferior.)

AVIS.

„Banca Poporală“, noul institut de credit și economii soc. pe acții în Arpașul-inferior. începând cu 1 Martie 1908 acordă credite cambiale, hipotecare și pre obligațiuni cu cavenți în condițiuni favorabile. Primește depuneri până la 1000 coroane, cu 5% — iar depuneri mai mari și stabile cu 6% plătindu-și daree erarială.

Arpașul-inferior, 22 Iaauar 1808.

2—2,90.

Direcțiunea.

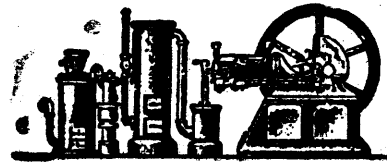

Cereți și se trimite gratis și franco Preiscurantul meu cel mare pentru ciasornice Precision cu prețurile fabricii: Omega, Billoides, Intact, Schaffhauser. Graciosa, ciasornice veritabile Cocos de la 7 florin! 50 cr. în sus.

JOHANN JORGO ciasornicar, c. și r. prețuitor jurat,
Wien III/4 Rennweg Nr. 35.

Casă de export pentru mărfuri d'aur și argint, atelier pentru fabricarea de ciasornice nouă și reparaturi de tot felul, la un ciasornic de buzunar se pune un retort cu 40 cr. un ciasornic elvețian de Nikel-Anker Roskopf 2 fl. Ciasornice de argint Remontoir dela 3 fl. 50 cr. în sus. Lanțuri de argint dela 1 fl. în sus. Inele cu brizante, ciasornice de aur pe tru Domni și Dame Mare asortiment de ciasornice de părete dela 5 fl. în sus. Weker bune 1 fl. 20 cr. Pentru ciasornice ce se cumpără sau reparază se da garanție reală. Îngelare eschisă. (3099,5—6.)

Puterea motrice cea mai sigură și perfectă!
Fabricat de rangul prim
Motoare pentru sorbirea gazelor
SAUGGAS-MOTORE

Intrebuintate la încălzirea cu Antracit, Kooks, precum și cărbuni de lemn. Funcționarea cea mai ieftină și regulată.

Cea mai sigură !!! GARANȚIE !!! Spese de funcționat ca 1—2 bani de HP.

Permanent în deposit: **Motors de ulei și Benzin. Locomobile și Garnituri de imblătt.**

— Condițiuni favorabile de vntată. —
B. DÉNES, Motor-șpecialist, **Budapest, V.**
Lipót-körtut 15.

Preț curent și devis gratis!
(34,1—20).

Prețurile cerealelor din piața Brașov

Din 24 Ianuarie 1908

Mesura sau greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor. di.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos.	22 —
"	Grâul mijlociu	21 —
"	Grâul mai slab	20 —
"	Grâul amestecat	19 —
"	Săcară frumoasă.	17 —
"	Săcară mijlocie.	16 —
"	Orz frumos	9 —
"	Orz mijlociu.	8 —
"	Ovăș frumos.	7 —
"	Ovăș mijlociu	6 80
"	Cucuruz	10 —
"	Mălaiu (meiu)	10 —
"	Mazăre.	12 —
"	Lințe	34 —
"	Fasole	11 —
"	Sămânță de in.	20 —
"	Sămânță de oăneapă	12 —
"	Cartofi.	2 —
"	Măzărice.	— —
1 kilă	Carne de vită	1 12
"	Carne de porc	1 20
"	Carne de cerbece.	— 72
100 kil	Său de vită prospăt.	40 —
"	Său de vită topit.	62 —

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.

Rogu-Vă să nu cetiți acest anunț!!!
fără atenție.

FOTOGRAFIE ARTISTICĂ Văduva K. Muschalek Brașov,

27 Strada Porții 27 (lângă Fleischer & Co.)

recomandă fotografiile artistice, ca cadouri potrivite pentru sărbăt rile Crăciunului. Deoarece principiul meu este de a liferă numai cele mai bune lucrări, mă rog să fiu sprijinită cu comanda mai din vreme.

Specialități:

Matphotografi și Tipar-Pygment foarte plăcute, neîntrecute în efectul artistic și durabilitate
Fotografii a le mari, precum și picturi în Pastel, Aquarell și Ulei executate cu îngr jire.

Reg Onor. public a lua în vedere expositura mea (Vitrina) în St ada Porții Nr. 27.

(3107,16—11

Cu toată stima

Văduva Karl Muschalek,
27, Strada Porții 27, (lângă Fleischer & Co.)

Care este cea mai curată grăsime?
Ceres Grăsime de bucate
Se produce din nuci de Cocos uscate, în stabilimentul propriu se tescusc, se lucrează în aparate de tot cur: t, fără a veni în atingere cu mână de om

Nu mai sticle c. numele sunt veritabile
SICULIA „SICULIA“
Apa de isvor din Málnás.
Cea mai bună apă vindecătoare și recortitoare.

Dispare imediat acreele. Ne-întrecută pentru escitar a apetitului și ușurarea flegmei.
BRÁZAY KÁLMÁN,
Bpest, József-kört 37.
Regele borviz lui s'arat.
Se capătă în toate farmaciile Droguerie și prăvăliile de delicatose.

Contra tusei, răgușelei și catarului are efect mai bun

Bomboane Pemete ale lui RETHY

a se observă, ca la cumpărare să se ceară expres Bomboane Rethy, deoarece sunt multe imitații rele

1 Carton 60 bani.
Să cumpărăm numai **RETHY Pemete bombone!**

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fie-care cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai ce bicose la stomac și pântee, în contra cărcșilor și acreei la stomac, constipașionii cronice, suferinșei de ficat, congestiunei de sânge, hemoroidelor și a celor mai diferite bôle femeiesci a luat acest medicament de casă o răsnândire, ce crece mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corône 2 — Pa'ificatiiei se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provăzute cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll
Franzbranntwein-ul și sarea este fôrte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (trotat), alinș durerile de goidină și reumatism și a altor urmări de rēcșia. — Prețul unei cutii originale plumbate cor. 1.90

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metedul cel mai nou, pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulș. — Prețul unei bucășii cor. —40 b. Cincel bucășii cor. 1.80

Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll. Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9 c. și reg. furnisor al curții imperiale

— Comande din provincia se efectuează șilnic prin rambursă postală —
La deposite să se ceară anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.
Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Viator Roth și en gros la D. Eremias Nepoșii